

Landmænd kæmper mod gæld og besværlig høst

Landbruget forventer ingen dyb krise lige nu trods besværligt høstarbejde. Store kornarealer må opgives, men gode priser hjælper i sidste ende

Af Knud Henriksen

Landmændene kæmper igen mod vejrguderne for at få årets kornhøst i hus. Udfordringen har været særlig stor i år på grund af den fugtige sensommer og det massive regnvejr i specielt de sydøstlige egne.

Her fortsætter regnen med at sile ned.

Men udbyttet af ét års høst er ikke altafgørende for landbrugerhvervet, fastslår en landbrugsekonom.

Erhvervspolitisk chef Klaus Kaiser fra Videncentret for Landbrug i Skejby siger, at landbrugerhvervet ikke forventer en dyb krise nu.

- Men vi forventer en lavere vækst i en længere periode, siger han.

Udviklingen de seneste år kan ikke sammenlignes med den nedtur, landbrugerhvervet oplevede i 2008-2009, vurderer han.

- Landbruget har haft svigtende indtjening i 2008 og 2009. I 2010 vendte det delvist, og 2011 byder på fornuftig indtjening forudsat, at høsten bliver ok, siger Klaus Kaiser.

Landbrugsvirksomheders økonomi skal ses over en årrække. Når der skal gøres status over høsten, er det derfor mere et øjebliksbillede end et billede af den samlede sundhedstilstand i erhvervet.

Direktør Carl Åge Pedersen

fra Videncentret og med ansvaret for planteavl ansår, at udbyttet af årets kornhøst vil ligge mellem 1 og 1,5 milliarder kroner lavere end ved en »normalhøst«. Så er de ekstra tørringsomkostninger for landmændene indregnet.

Korneksperteserne frygter, at omkring 20.000 hektar kornareal må opgives, fordi afgrøden er ødelagt på grund af vand. Det er ikke usædvanligt, men det rammer hårdt i de sydøstlige landsdele.

Landbrugets gæld er vokset drastisk de seneste år, og den totale gæld på landbrugsejendomme var ultimo 2010 på 358 milliarder kroner.

Mere reelt er det dog at kigge på, hvor meget landbrugsdriften skal forrente. Det vil sige, hvor vil skiller indkomst og forrentning af aktiviteter uden for landbruget fra.

- I så tilfælde udgør landbrugets gæld cirka 220 milliarder kroner i 2010, siger Klaus Kaiser.

Priserne på landbrugsejendomme er faldet med cirka 30 procent siden midten af 2008.

- Med dette udgangspunkt har landbruget nu på grund af højere afregningspriser udsigt til en fornuftig indtjening i år, men med stor risiko for at blive hvirvlet ind i en ny finansiel og økonomisk krise. Under sidste dybe krise i 2008-2009 faldt indtjeningen dramatisk, siger Klaus Kaiser.

- Det skal understreges, at vi ikke forventer en lige så dyb krise som sidste.

Den måske største trussel mod landbruget under en ny krise er den finansielle sektor. Allerede nu oplever mange landbrug, at bankerne har låst pengekasen. Under en ny krise vil bankerne bruge dob-

- Hvis den økonomiske krise for alvor indfinder sig, vil produktpriserne igen falde, men næppe så kraftigt som før. Det hænger sammen med, at produktionen af fødevarer har svært ved at følge med efterspørgslen, og at lagrene er små, siger Erhvervspolitisk chef fra Videncentret for Landbrug i Skejby, Klaus Kaiser, der ser fortrøstningsfuldt på landmændenes situation.

FOTO: FINN FRANSEN/POLFO/ARKIV)

beltlås.

- Det betyder, at flere vil gå på tvangsauktion, og dem, der overlever, vil ikke kunne få finansieret nødvendige investeringer. Uden investerin-

ger mistes konkurrencekraft i erhvervet, og økonomien bliver endnu mere anstrengt. Men vi forventer at undgå en full-scale krise, siger Klaus Kaiser.

KORNHØSTEN ER BESVÆRLIG I ÅR

- Specielt det sydøstlige Danmark har været plaget af regn i sommer, og det har forsinket kornhøsten.
- 200.000 hektar afgrøder risikerer at gå tabt.
- 72 procent af vårbyggen er høstet
- 98 procent af vinterrapsen er høstet.
- Hvedehøsten er forsinket, men der er høstet 200.000 hektar de seneste uger.
- Udbyttet for vårbyg er overraskende højt. Det bedste i 25 år.
- Landmændene plages af ekstra tørringsomkostninger, da afgrøderne er meget fugtige.

Kilde: Landbrugsavisens høstprognose og Videncentret for Landbrug